

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa A.C.
przeciwko Z. S.A. w W.
o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 września 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 7 sierpnia 2020 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz radcy prawnego S.J. kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych, obejmującą należną stawkę podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 16 lipca 2018 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił powództwo A.C. skierowane przeciwko Z. S.A. w W., wydawcy dziennika S. o opublikowanie oświadczenia przeproszającego go za naruszenie dóbr osobistych w postaci dobrego imienia, czci i wizerunku oraz o zapłatę zadośćuczynienia w wysokości 200 000 zł z ustawowymi odsetkami.

Wyrokiem z 7 sierpnia 2020 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu Okręgowego i nakazał pozwanej, aby zamieściła na pierwszej stronie dziennika S. oświadczenie o treści wskazanej w sentencji, zasądził od pozwanej na rzecz powoda tytułem zadośćuczynienia kwotę 20 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 25 kwietnia 2013 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt I), a także oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt II).

W skardze kasacyjnej powód, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W ocenie skarżącego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. przez ich błędną wykładnię.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego, oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, niepubl.).

Skarżący starał się wykazać, że skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ zaskarżony wyrok narusza art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. ze względu na fakt, że zadośćuczynienie zostało zasądzone w rażąco zaniżonej kwocie 20 000,00 zł stanowiącej 10% z kwoty odpowiedniej. Przytoczona we wniosku lakoniczna argumentacja, zrozumiała z punktu widzenia interesu powoda jako stanowiąca wyraz niezadowolenia z przyznanego mu ostatecznie zadośćuczynienia, nie daje podstaw do przyjęcia, że wniesiona skarga jest oczywiście uzasadniona w świetle przyjętego w orzecznictwie i nauce sposobu rozumienia tej przyczyny kasacyjnej.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązuje brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

O kosztach pełnomocnika z urzędu orzeczono na podstawie § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 3 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 68 ze zm.), z uwzględnieniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 kwietnia 2020 r. (SK 66/19, Dz.U. z 2020 r., poz. 769), a więc przy zastosowaniu § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).

jw